

NADNIEMIEŃSKI KURIER POŁSKI

Grzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-14-6
Administracja 10-14-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnieniem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

Nr 106 Rok II.
GRODNO
sobota 18 kwietnia 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz m/m za tekstem 20 gr. Drobnio za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/g umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mi spalnowy. Każda nowa podwyżka taryf, ogłoszona w ogłoszonym, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

P A L A C E KINO ulica Pocztowa Nr 4

LYA de PUTTI

W najnowszym obrazie produkcji 1925 r.

„Małwa”

Dramat erotyczny w 6 wielk. akt. W tym obrazie Lya de Putti zaćmiła wszystkie swoje dotychczasowe kreacje

Kino Saturn

Drugi grzech śmiertelny

w rolach Alicę Terry główn. R. Valentino

Motywy wyroku w sprawie teatralnej

Wobec wielce charakterystycznej treści motywów na jakich Sąd I-go Okręgu opierał się przy wydaniu wyroku w sprawie Br. Skąpskiego przeciwko Zrzeszeniu artystów przytoczamy takowe w całości, za wyjątkiem mniej ważnych prawniczych wywodów stron:

Akta Cywilne Nr 120/20. I.

WYROK

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej.

„Dnia 6 kwietnia 1925 r. sędzia Pokoju I Okr. w Grodnie rozpoznał sprawę z powództwa Bronisława Skąpskiego przeciwko Wojciechowi Dąbrowskiemu i innym o przywrócenie zakłóconego posiadania”.

Dalej wyrok w „okolicznościach sprawy” przytocza skargę B. Skąpskiego z powołaniem się na świadków i t. p. i przechodzi do przyłączenia się Magistratu w charakterze osoby trzeciej.

„Dnia 4 kwietnia b. r. wpłynęło do tuł. Sądu podanie adw. Wiktora Niełubowicza, działającego w imieniu Magistratu m. Grodna o dopuszczenie tegoż Magistratu w charakterze interwenienta ubocznego po stronie pozwanych, na tej zasadzie, że Magistrat jest zainteresowany w wyniku sprawy niniejszej, gdyż obecnie on jest w posiadaniu i zarządzaniu teatrem a nie pozwani, którym pozwolono tylko grać w teatrze, a Skąpski nie ma żadnych podstaw prawnych do odebrania takowego.

Na posiedzeniu sądowym w dniu dzisiejszym Magistrat m. Grodna został dopuszczony do udziału w sprawie, w charakterze interwenienta po stronie pozwanych.

Po rozpoznaniu sprawy łącznie z przedstawionymi dokumentami, po wysłuchaniu wyjaśnień stron i zbadaniu świadków powołanych przez powoda, Sędzia Pokoju zważył co następuje:

Powód żąda przywrócenia na jego rzecz posiadania teatru miejskiego

w Grodnie, a zakłóconego przez pozwanych, którzy w dniu 5 stycznia 1925 r. samowolnie objęli ten teatr w swe posiadanie. Powód opiewa posiadanie swoje na prawie dzierżawy”.

Tu następuje przytoczenie wyroków obrońcy oskarżonych moc. Żadają a dalej wyrok powiada:

„Przed rozpoznaniem okoliczności faktycznych sprawy niniejszej należy przede wszystkim zauważyć, że powołana wyżej judykatura wyraża pogląd, że spór posesoryjny jest niedopuszczalny między dzierżawcą a właścicielem, gdyż spór ten nie może być rozstrzygnięty bez poruszenia kwestji prawa posiadania. Albowiem według art 73 U. P. C. w sprawach o przywrócenie zakłóconego posiadania Sędzia Pokoju przywraca tylko posiadanie nie dotykając wcale kwestji własności, lub prawa posiadania danego majątku. Natomiast w orzeczeniach Nr Nr 76/160, 75/613, 80/235 b. Senat Ros. przyjął pogląd, że każdy posiadacz faktyczny, również i dzierżawca m. że bionie się powództwem o przywrócenie zakłóconego posiadania przeciwko wszelkim osobom trzecim, które naruszyły jego posiadanie. Przechodząc do sprawy niniejszej należy przede wszystkim ustalić, na czym polegało posiadanie powoda, kiedy i jak zostało takowe zakłócone przez pozwanych, w jakim charakterze ostatni działali, oraz jaki stosunek zachodził w dniu 5-go stycznia b. r. między stronami a osobą trzecią, od której pozwani wywodzą swoje rzekome prawa.

Na posiedzeniu dzisiejszym rzeczownik Magistratu m. Grodna adw. Niełubowicz oświadczył, że Skąpski, korzystał z teatru do dnia 31 sierpnia 1924 r. na mocy piśmiennej umowy dzierżawnej z r. 1921, a że w bieżącym sezonie był faktycznym posiadaczem teatru do dnia 5 stycznia 1925 r. Z załączonego protokołu posiedzenia Rady Miejskiej

m. Grodna z dnia 25 września 1924 r. widać, że Rada Miejska zatwierdziła projekt umowy z Skąpskim na dzierżawę teatru Miejskiego, przyczem zostały ustalone wzajemne stosunki stron kontraktujących. Dopiero dnia 14 stycznia 1925 r. Rada Miejska uchwaliła rozwiązać stosunek prawny z Skąpskim i wszcząć pertraktacje z zespołem artystów (wyciąg z protokołu R. M. Nr 1/162 z dnia 14. I. 25), a dnia 17 stycznia b. r. adw. Niełubowicz jako radca prawny Magistratu zawiadomiał Skąpskiego, że wobec nieprowadzenia przez niego teatru nie może być nadal mowy o istnieniu umowy dzierżawnej.

Jak widać z protokołu Sędziego Pokoju II okręgu w Grodnie z dnia 16 marca b. r. w sprawie, w której brał udział powód i pozwani w sprawie niniejszej, zbadany w charakterze świadka Prezydent m. Grodna Edward Stępniewski, stwierdził, że chociaż Skąpski nie podpisał umowy dzierżawnej, jednak on był rzeczywiście dzierżawcą teatru.

Zbadani w dniu dzisiejszym świadkowie W. Kluczyńska, Iljuczykówna, Malewicz, Jan i Józef Janulewicz stwierdzili, że Skąpski był do dnia 5 stycznia b. r. posiadaczem teatru, że posiadanie to wyrażało się w następujących faktach:

Skąpski angażował artystów i służbę teatralną, wydawał okólniki i zarządzenie dla artystów i personelu technicznego, rozporządzał się kasą, rekwizytami, meblami i kosztjumatami, wynajmował salę przejazdowym trupom. Zarzut więc adw. Żadają, że Skąpski był tylko dyrektorem teatru i że między nim a Magistratem istniał wyłącznie stosunek najmu usług, jest zupełnie gołostowny i niczem nie poparty. Przeciwnie całość faktów wyżej przytoczonych okoliczności wskazuje niezbicie na to, że między Skąpskim a Magistratem m. Grodna, działającym z ramienia Rady Miejskiej, istniał stosunek dzierżawny, dla którego powołania nie jest wymagana w myśl art. 1702 T. X., forma piśmienne, że istotne warunki umowy dzierżawnej, a prze-

widziano w art. 1691 T. X. zostały między kontraktującymi stronami ustalone i że Skąpski, jako dzierżawca posiadał faktycznie teatr do dnia 5 stycznia 1925 roku.

Następnie należy ustalić w jakim charakterze działali pozwani dn. 5 stycznia b. r. i na czym to działanie polegało. Z protokołu nadzwyczajnego walnego zebrania Filji Grodzieńskiej artystów Soen Polskich z dn. 3 stycznia b. r. widać, że członkowie tej filji uchwili udział Skąpskiemu 24 godzinnego terminu na wypełnienie zaległych zobowiązań i że w przeciwnym razie teatr przejdzie w ich posiadanie stosownie do § 15 konwencji, zawartej między Skąpskim a Zarządem Głównym Związku Art. Soen Polskich.

§ 15 wskazanej konwencji zastrzega dla Zarządu Głównego na wypadek niewypełnienia przez Skąpskiego przekazania temuż zespołowi prowadzenia teatru. Jak widać z załączonego odpisu listu pozwanej filji z dn. 4. I. 26 r. filja ta zawiadomiła Skąpskiego o powyższej uchwale i zarządziła od niego przekazania teatru do dnia 5 stycznia b. r. w przeciwnym bowiem razie sama obejmie teatr w posiadanie.

Z powyższego wynika, że pozwana filja zamiast zwrócić się sądowo o przyznanie jej praw, zastrzeżonych w § 15 konwencji powzięła stanowczy zamiar samowolnego i bezprawnego zagarnienia teatru. Wspomniani wyżej świadkowie zeznali, że artyści Zienciekiewicz i Urbański działając w imieniu pozwanej filji dnia 5-go stycznia b. r. zabrali kasę, zdarli z tablicy teatralnej okólniki Skąpskiego, wywieśli swoje, zabronili służbie słuchać rozporządzeń Skąpskiego, lub jego administracji, uznali za nieważne bezpłatne bilety wydane przez Skąpskiego lub jego administratorkę Marię Bortnowską i w ten sposób objęli teatr w swoje posiadanie.

(dok. n.)

KRONIKA

Towarzystwo opieki nad zwierzętami w Grodnie

Warszawskie Towarzystwo opieki nad zwierzętami zwróciło się do lekarza weterynaryjnego powiatu Grodzieńskiego D-ra Wojtatowicza z propozycją zorganizowania w naszym mieście i powiecie ekspozytury powyższego towarzystwa.

Energiczny, jak zwykle, Dr. Wojtatowicz przystąpił już do pracy i przyjmuje zapisy na członków (tego towarzystwa w starostwie pokój Nr. 20 od godz. 11—1 p.p. codziennie. Po zapisaniu się odpowiedniej ilości członków zwołane zostanie zebranie, które omówi szczegółowo, działalność przyszłej ekspozytury.

Sądymy, że zainteresowane osoby rozumieją doniosłe znaczenie tej tak u nas pożądanej instytucji i pędzą zapisywać się na jej członków, aby w ten sposób mogła w jaknajkrótszym czasie rozpocząć swoją działalność.

Osobiste

Dowódca 81 pułku piechoty w Grodnie ppulkownik Wojtkiewicz Władysław w dniu 17 b. m. wyjechał na 3-ch miesięczny kurs dla oficerów sztabowych w Grupie (pod Grudziądem).

Dowództwo pułku obejmuje dotychczasowy zastępca dowódcy ppulkownik Wildmann Józef.

Kwesta uliczna

Dnia 19 kwietnia 1925 roku w niedzielę odbędzie się Kwesta na budowę ochronki im. Orzeszkowej (na przedmieściu). Ze względu na piękny cel, prosimy społeczeństwo grodzieńskie o poparcie usiłowań idących w tym kierunku.

Uzupełnienie

W uzupełnieniu notatki o pożarze przy ul. Telegraficznej róg Orzeszkowej podajemy stosownie do informacji otrzymanych ze straży ogniowej, iż w tym wypadku od wadliwie postawionego komina zajęła się i spaliła część ścian dworku mieszkalnego w pomieszczonej posesji.

Ofiary na odnowienie Fary Grodzieńskiej

Zamiast życzeń Wielkanocnych.

P. Franciszek Szulc, Inspektor Szkolny 20 zł.
P. Tadeusz Kosikowski 10 "
P. Jan Krzywiec 2 "

Zbiórka dn. 13 kwietnia.

Zbiórka uliczna na rzecz odnowienia Fary Grodzieńskiej w dniu 13 kwietnia dała 910 zł. 17 gr.

Na tem miejscu zarząd Fary Grodzieńskiej składając serdeczne „Bóg zapłać” Wszystkim Paniom i Panom za łaskawy udział w urządzeniu zbiórki.

Baczność!!

Do wszystkich członków Czerw. Krzyża Oddziału Grodzieńskiego

W końcu b. m. odbędzie się w Białymstoku Okręgowy Zjazd delegatów Czerw. Krzyża dla dokonania wyborów Rady naczelnej, Zarządu Okręgu, oraz opracowania planu przyszłej działalności.

Grodno powinno zabrać głos w tej ważnej sprawie i w tym celu wszyscy członkowie Oddziału miejscowego powinni przybyć dn. 20 kwiet-

Wkrótce w kinie „Palace”

„Ojciec Sergiusz“

w rolach gł.

Mozzuchin, Lisienko

nia o godz. 6-iej do sandykatu rolniczego Orzeszkowa 20 dla wybrania odpowiednich delegatów na Zjazd.

Wszyscy, którym leży na sercu rozwój instytucji stawić się powinni, chociażby przez poczucie obywatelskiego obowiązku!

L. O. P. P.

Walne zebranie członków Grodzieńskiego Powiatowego Komitetu Ligi Obrony Powietrznej Państwa odbędzie się dnia 19 kwietnia b. r. o godz. 5 po poł. w sali Rady Miejskiej w Grodnie (Magistrat).

Porządek dzienny:

- 1) Zagajenie.
- 2) Wybór prezydium.
- 3) Sprawozdanie Zarządu.
- 4) Dyskusja nad sprawozdaniem.
- 5) Wybór członków Komisji Matki z ramienia Walnego Zebrania.
- 6) Przerwa i praca Komisji Matki.
- 7) Sprawozdanie Komisji Matki i wybór członków i zastępców Zarządu i Komisji Rewizyjnej.
- 8) Wybór delegatów na ogólne Zgromadzenie Komitetu Wojewódzkiego.
- 9) Wolne wnioski.

W zrozumieniu doniosłości znaczenia prac L. O. P. P. Zarząd Powiatowego Komitetu prosi wszystkich członków, oraz osoby nie zapisane narazie na członków a życzące przystąpić do L. O. P. P. o liczne i punktualne stawienie się na zebranie.

Prezes Zarządu
Ed. Stepniowski.

Ławn tennis

W dzisiejszych czasach grają w tennis wszędzie, nawet w każdym miasteczku jest to sport nie dla flirtu lub zabicia czasu, lecz do przygotowania zawodników taktycznie i technicznie w grze panów i pań, do przyszłych turniejowych rozgrywek o mistrzostwo tennisu. Skoro zatem wymaga wyrobienia cieleśnego musi mieć boisko tennisowe, bo zwolenników do tego szlachetnego i zdrowego sportu mamy w Grodnie b. w. Magistrat miasta, skoro w swym projekcie rozbudowy ogrodów miejskich, przeznaczył placik przy ul. Sapernej pod budowę boiska tenisowego, powinniśmy do realizacji planu przystąpić.

Informują nas, że Pan Prezydent miasta Stepniowski, przyrzekł klubowi sportowemu „Cresovia” wybudować dwa boiska tenisowe i oddać z dniem 1 maja do dyspozycji sekcji tenisowej klubu.

Ze względu na to, iż sezon tenisowy powinien się już rozpocząć, a do budowy boiska Magistrat jeszcze nie przystąpił, przeto należałoby jaknajrychlej miłośników tego sportu zadowolnić.

Sportowiec.

Dział urzędowy

Komunikat.

Podaję do wiadomości, że z powodu świąt wielkanocnych obrządku grecko-katolickiego i prawosławnego, przypadających w dniu 20 i 21 kwietnia b. r. termin stawiennictwa na ćwiczenia i turasnu dla rezerwistów urodz. w roku 1899 i 1900 wymienionych wyżej obrządków—przesunięty został z dnia 20 na dzień 22 kwietnia 1925 r.

Grodno, dn. 14. IV. 1925.

Dowódca Okr. Korp. Nr. III

(-) Leon Berbecki
Generał Dywizji

Zgubiono tymczasowe zaświadczenie wydane przez gminę Skidelską na imię Neleny Jęzeczyk. i

D-ta M. Arkin

Regulacja krzywo umieszczonych zębów i anormalnych szcęk (ortodontja) na podstawie najnowszych metod naukowych
Przyjmuje: od 10—3 i od 5—7
Grodno, Bankowa nr. 1.

20—30 zł. dziennie

zarobić mogą energiczni mężczyźni lub kobiety, przyjmując zamówienia na portrety. Zgłoszenia od 4 do 6 godz. u Generalnego Przedstawiciela firmy „Sztuka” Ch. Segell ul. Podolna 16.

Do wynajęcia sklep oraz osobny frontowy pokój.
Bonifraterska 18.

PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA

KART DO GRY

A. L. LAPIN I S-KA

ul. Jagiellońska/46, tel. 15.

w Grodnie,

(b. Aleksandrowska)

Rozkład jazdy pociągów

Trasa	Nr	przybycie	odejście
Grodno — Wolkowysk	Nr 258/254	13.08	16.56
Zemgale — Warsz. Gl.	702 pos.	1.09	1.17
Wilno — Warsz. Wil.	712	4.30	4.46
Warsz. Gl. — Zemgale	701	4.38	4.43
Warsz. Wil. — Suwałki	731/734	6.02	6.37
Warsz. Wil. — Wilno	711	7.06	7.30
Warsz. Wil. — Zemgale	718	14.51	15.01
Zemgale — Warsz. Wil.	714	15.02	15.12
Suwałki — Warsz. Wil.	732/734	23.18	23.48
Grodno — Jeziory		—	6.30
Jeziory — Grodno		14.30	—
Grodno — Suwałki	251/258		17.55
Suwałki — Grodno	252/257	11.55	

Czy jesteś już członkiem cywilnego klubu sportowego?

„CRESOVIA“